

รายงานการวิเคราะห์ระดับความมีประสิทธิภาพการแข่งขันใน
ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่
(Market Analysis on Thai Fixed Broadband Market)

ส่วนพัฒนาภาคการศึกษาระดับปริญญาโท
สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

ตุลาคม 2559

รายงานฉบับนี้เป็นการดำเนินการตามขั้นตอนของ ประกาศ กสทช. เรื่อง นิยามตลาดและขอบเขตตลาด โทรคมนาคมที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2557 และประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนด ผู้มีอำนาจเหนือตลาดในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2557 ซึ่งสำนักงาน กสทช. ดำเนินการเพื่อให้ข้อเสนอ เบื้องต้นต่อ กสทช. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายงาน และการประกาศกำหนดผู้มีอำนาจเหนือตลาดภายหลังการ จัดส่งรายงานเป็นไปตามคำสั่ง ของ กสทช. จะถือเป็นผลสิ้นสุด

สารบัญ

1. นิยามเกี่ยวกับตลาดและประเภทบริการ	1
1.1 นิยามบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่.....	1
1.2 ประเภทบริการ	1
2. โครงสร้างตลาด.....	2
2.1 ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่.....	2
2.2 ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่.....	4
2.3 ส่วนแบ่งตลาดและการกระจุกตัวของตลาด (Market Concentration).....	6
2.4 อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่.....	7
1) อำนาจในการต่อรองของผู้ซื้อ (Countervailing Buying Power)	7
3) การรวมตัวในแนวตั้ง (Vertical Integration).....	9
4) การขยายตัวของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่.....	9
5) ความได้เปรียบหรือความเหนือกว่าทางเทคโนโลยี	10
6) การกีดกันทางกฎหมายในการเข้าหรือออกจากตลาด	10
3. โครงสร้างราคา อัตราค่าบริการและการจัดให้มีรายการส่งเสริมการขาย.....	12
4. การวิเคราะห์ระดับการแข่งขัน แนวโน้มของการแข่งขันในตลาด และพฤติกรรมการตั้งราคา	14
5. สรุป.....	18

สารบัญรูปภาพ

รูปที่ 1-1	สัดส่วนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง.....	2
รูปที่ 2-1	สัดส่วนจำนวนผู้รับใบอนุญาตในการให้บริการเข้าถึงบรอดแบนด์	3
รูปที่ 2-2	จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ (ล้านเลขหมาย)	4
รูปที่ 2-3	อัตราการเข้าถึงโทรศัพท์ประจำที่ต่อประชากรและครัวเรือน.....	5
รูปที่ 2-4	จำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่และผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่	5
รูปที่ 2-5	รายได้ทั้งหมดจากบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่.....	6
รูปที่ 2-6	ส่วนแบ่งตลาดและดัชนี Herfindahl Hirschman Index ของบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ไตรมาสที่ 1 ปี 2559	7
รูปที่ 2-7	ความสามารถในการรองรับปริมาณทราฟฟิกของบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่และ อินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่.....	8
รูปที่ 2-8	รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่และอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่	9
รูปที่ 3-1	อัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ แบ่งตามเทคโนโลยี.....	12
รูปที่ 3-2	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อผู้ลงทะเบียนในบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่.....	13
รูปที่ 3-3	ตัวอย่างรายการส่งเสริมการขาย Package Fiber 3 Services ของ True Online	14
รูปที่ 4-1	จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่และอัตราการเติบโตรายไตรมาส.....	15
รูปที่ 4-2	จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ของ AWN	15
รูปที่ 4-3	ส่วนแบ่งตลาดของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ คำนวณจากจำนวนผู้ใช้บริการ	15
รูปที่ 4-4	ส่วนแบ่งตลาดของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ คำนวณจากรายได้จากการให้บริการ.....	16

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1-1	สัดส่วนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแยกตามประเภทของการเชื่อมต่อ.....	2
ตารางที่ 2-1	ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายและรูปแบบของโครงข่ายที่ให้บริการเข้าถึงบรอดแบนด์	3
ตารางที่ 2-2	อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม	11

1. นิยามเกี่ยวกับตลาดและประเภทบริการ

1.1 นิยามบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ หมายความว่า บริการเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายแบบใช้สาย (Wired) ที่มีความเร็วไม่น้อยกว่า 256 กิโลบิตต่อวินาที เช่น Digital Subscriber Line (DSL) สายใยแก้วนำแสง (Fiber-optic) สายเคเบิล (Cable Coaxial) เป็นต้น¹

1.2 ประเภทบริการ

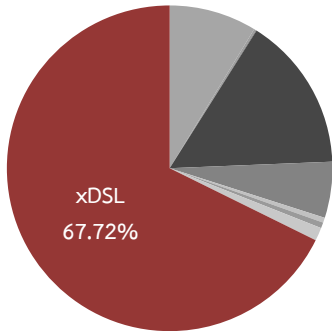
การใช้งานอินเทอร์เน็ตประจำที่สามารถใช้งานบนเทคโนโลยีที่หลากหลาย ยกตัวอย่างเช่น เทคโนโลยีในกลุ่ม xDSL (Digital Subscriber Line) เทคโนโลยีเคเบิล (Cable) เทคโนโลยีดาวเทียม (Satellite)² และเทคโนโลยี FTTH เป็นต้น เทคโนโลยีที่มีการใช้งานสูงสุดยังคงเป็นเทคโนโลยีในกลุ่ม xDSL ซึ่งประกอบด้วยหลายเทคโนโลยีที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน ได้แก่ Mode และความเร็วในการรับ (Download) และส่ง (Upload) ข้อมูล ระยะทางที่ใช้ในการรับ-ส่งข้อมูล (Distance) จำนวนสายที่ใช้ (Wire) และความสามารถในการใช้โทรศัพท์ระหว่างรับ-ส่งข้อมูล (Voice Service) โดยเทคโนโลยีในกลุ่ม xDSL ที่สำคัญและได้รับความนิยมจากผู้ใช้บริการมากที่สุดในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประจำที่ คือ **เทคโนโลยี ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line)** ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลความเร็วสูงบนโครงข่ายสายทองแดงหรือคู่สายโทรศัพท์ ดังนั้น ผู้ใช้บริการจำเป็นต้องมีคู่สายโทรศัพท์จึงจะสามารถใช้บริการได้ อัตราความเร็วในการรับและส่งข้อมูลมีลักษณะไม่เท่ากัน (Asymmetric) โดยมีอัตรารับข้อมูลสูงสุดที่ 8 เมกะบิตต่อวินาที (Megabit per Second: Mbps) และอัตราการส่งข้อมูลสูงสุดที่ 1 เมกะบิตต่อวินาที โดยได้พัฒนาเป็น VDSL ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการรับ-ส่งข้อมูลผ่านสายทองแดงแบบดิจิทัลที่มีความเร็วสูงที่สุด สามารถทำความเร็วได้สูงสุดถึง 100 เมกะบิตต่อวินาที เป็นเทคโนโลยีที่ถูกออกแบบมาให้เหมาะกับการนำไปใช้งานสำหรับอาคารสูง (MxU) โดยมีความเร็วในการรับส่งข้อมูล Upstream และ Downstream สูงสุดถึง 100 เมกะบิตต่อวินาที และมีระยะเวลาการใช้งานสายสัญญาณได้สูงสุดที่ 400 เมตร อย่างไรก็ตาม นอกจากความเร็วในการรับส่งข้อมูลค่อนข้างจำกัดแล้ว ความเร็วในการให้บริการยังขึ้นอยู่กับระยะทางในการรับส่งข้อมูล โดยหากผู้ให้บริการอยู่ห่างจากจุดรับส่งสัญญาณก็จะทำให้ความเร็วที่ได้รับลดลงไปด้วย

สำหรับ**เทคโนโลยีเคเบิล (Coaxial Cable)** คือเทคโนโลยีในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประจำที่ความเร็วสูงโดยสามารถเชื่อมต่อโดยไม่ต้องผ่านระบบโทรศัพท์ประจำที่ ในปัจจุบันสามารถรองรับความเร็วในการรับข้อมูลได้ถึง 100 Mbps ซึ่งความเร็วในการรับส่งข้อมูลมีความเสถียรสูงกว่าเทคโนโลยีในกลุ่ม xDSL มาก นอกจากนี้ผู้ให้บริการเริ่มมีการให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประจำที่ด้วย**เทคโนโลยีสายใยแก้วนำแสง (Fiber-optic)** หรือที่เรียกว่า Fiber to The Home (FTTH) มากขึ้น โดยที่เทคโนโลยี FTTH คือ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประจำที่ความเร็วสูงที่ใช้สายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) โดยสามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ที่มีความเร็วเพิ่มขึ้นจากเดิมได้ถึง 100 – 400 Mbps หรือเทียบเท่าเทคโนโลยี 4G LTE ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดย การมาถึงของเทคโนโลยี FTTH คาดว่าจะเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถเปลี่ยนแปลงสภาพการแข่งขันของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ให้มีประสิทธิภาพ

¹ ประกาศ กสทช. เรื่องนิยามตลาดและขอบเขตตลาดที่เกี่ยวข้องในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2557

² เป็นการรับส่งข้อมูลผ่านระบบดาวเทียม โดยมีข้อจำกัดที่ช่องสัญญาณถูกรบกวนได้ง่ายกว่าจากสภาพภูมิอากาศเมื่อเปรียบเทียบกับ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประจำที่ด้วยการใช้สาย ดังนั้นเทคโนโลยีดาวเทียมจึงถูกใช้เป็นระบบสำรองมากกว่าการเชื่อมต่อหลัก

การแข่งขันสูงขึ้นได้ เนื่องจากทำให้ผู้ให้บริการแข่งขันกันวางโครงสร้างพื้นฐาน และสามารถให้บริการกับผู้ให้บริการกลุ่มใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้

การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประเภท xDSL มีสัดส่วนสูงที่สุด (คำนวณจากจำนวนผู้ใช้บริการ) อยู่ที่ร้อยละ 67.72 ของการเชื่อมต่อทั้งหมด ตามด้วยการเชื่อมต่อแบบ FTTP³ ร้อยละ 15.39 การเชื่อมต่อแบบ Cable Modem ร้อยละ 8.69 การเชื่อมต่อแบบ FWA ร้อยละ 5.57 การเชื่อมต่อแบบ WLAN ร้อยละ 1.30 โดยเมื่อพิจารณาแนวโน้มของสัดส่วนการเชื่อมต่อพบว่าสัดส่วนการเชื่อมต่อแบบ xDSL มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่สัดส่วนการเชื่อมต่อแบบ FTTP มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

รูปที่ 1-1 สัดส่วนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
ที่มา: IDC Research

	1Q2558	2Q2558	3Q2558	4Q2558	1Q2559	% เปลี่ยนแปลง YoY	% เปลี่ยนแปลง QoQ
สัดส่วนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แยกตามประเภทของการเชื่อมต่อ							
Cable Modem	8.31%	8.86%	9.13%	8.69%	8.69%	4.6%	-0.1%
Dial-Up	0.62%	0.49%	0.38%	0.27%	0.20%	-67.9%	-26.4%
Ethernet Access	0.08%	0.08%	0.08%	0.07%	0.07%	-3.8%	-1.2%
FTTP	6.52%	8.36%	10.04%	14.01%	15.39%	136.2%	9.9%
FWA	6.27%	6.19%	6.20%	5.72%	5.57%	-11.1%	-2.7%
Internet Leased Line	0.55%	0.56%	0.55%	0.51%	0.50%	-9.4%	-1.9%
Other Internet Access	0.62%	0.63%	0.62%	0.57%	0.56%	-10.4%	-2.1%
WLAN	1.69%	1.66%	1.60%	1.42%	1.30%	-22.6%	-8.2%
xDSL	75.35%	73.18%	71.40%	68.73%	67.72%	-10.1%	-1.5%

ตารางที่ 1-1 สัดส่วนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแยกตามประเภทของการเชื่อมต่อ
ที่มา: IDC Research

2. โครงสร้างตลาด

2.1 ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

ผู้รับใบอนุญาตที่เป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม จำนวน 26 ใบ ผู้รับใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่สาม จำนวน 8 ใบ และผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง จำนวน 3 ใบ ดังนี้

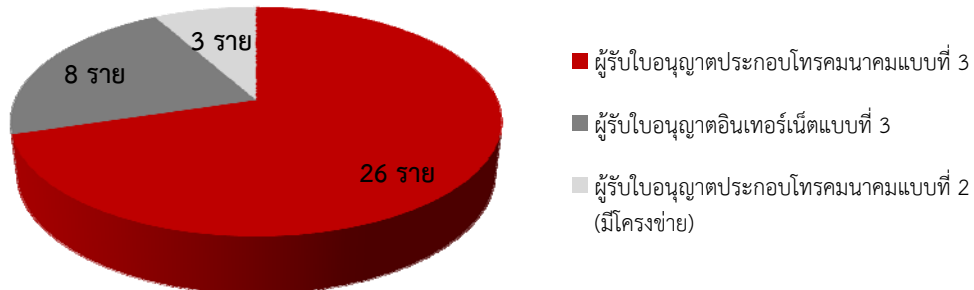
³ ระบบสื่อสารเส้นใยนำแสงระดับสิ่งปลูกสร้าง [Fiber to the Premises : FTTP] คือ ระบบสื่อสารสัญญาณเชิงแสงที่ใช้เส้นใยนำแสงเป็นสายส่งสัญญาณเชื่อมต่อไปยังสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ซึ่งเป็นไปได้ทั้ง บ้านผู้ใช้ปลายทาง ณ ที่อยู่อาศัย (fiber-to-the-home) หรือ อาคารสำนักงาน (fiber-to-the-building)

ผู้รับใบอนุญาต	ประเภทใบอนุญาตที่ได้รับ	โครงข่ายที่ให้บริการ						ผู้รับใบอนุญาต	ประเภทใบอนุญาตที่ได้รับ	โครงข่ายที่ให้บริการ					
		Power Line	Copper	Optic Fiber	Coaxial	WiFi	Frequency			Power Line	Copper	Optic Fiber	Coaxial	WiFi	Frequency
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคมแบบที่ 3							บริษัท เดิร์ช จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่ 3						
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)								บริษัท อาร์ ที เอส 2003 จำกัด (NEW)							
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)								บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด							
บริษัท ทู ยูนิเวอร์แซล คอนเวอร์ชัน จำกัด								บริษัท ไทเบอร์ทูเดอะโฮม จำกัด							
การไฟฟ้านครหลวง								บริษัท วิน วิน เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด							
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด								บริษัท แพลนเน็ต คอมมิวนิเคชั่น เอเชีย จำกัด (มหาชน)							
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค								บริษัท เอเชีย บรอดคาสติง อินเทอร์เน็ตเซ็นทรัล จำกัด							
บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด								บริษัท มิลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด							
บริษัท ทริปเปิลที โกลบอล เน็ต จำกัด								บริษัท ซุปเปอร์ โอสปีด อินเทอร์เน็ต จำกัด							
บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน)								บริษัท โซแมท เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)							
บริษัท ล็อกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน)								บริษัท ซิงค์ เทคโนโลยี จำกัด							
บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด								บริษัท แพลท เนรา จำกัด							
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด								บริษัท โสภณบรอดแบนด์เน็ตเวิร์ค จำกัด							
บริษัท โอทาร์ เวิลด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด								บริษัท ดิจิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด							
บริษัท ซิมโพนี คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)								บริษัท ไฮ อินเทอร์เน็ต จำกัด							
บริษัท อินเทอร์เน็ต เทลคอม จำกัด								บริษัท ดิจิตอล รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลติ้ง จำกัด		โทรคมนาคมแบบที่ 2 (มีโครงข่าย)					
บริษัท เรียด พิวเจอร์ จำกัด								บริษัท โอทาร์ จำกัด							
บริษัท แอมเน็กซ์ จำกัด								บริษัท อีสเทค เทคโนโลยี จำกัด							
บริษัท ยูไนเต็ด อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด															

ตารางที่ 2-1 ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายและรูปแบบของโครงข่ายที่ให้บริการเข้าถึงบรอดแบนด์

ที่มา : สำนักงานอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคม 1 สำนักงาน กสทช.

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2559

รูปที่ 2-1 สัดส่วนจำนวนผู้รับใบอนุญาตในการให้บริการเข้าถึงบรอดแบนด์

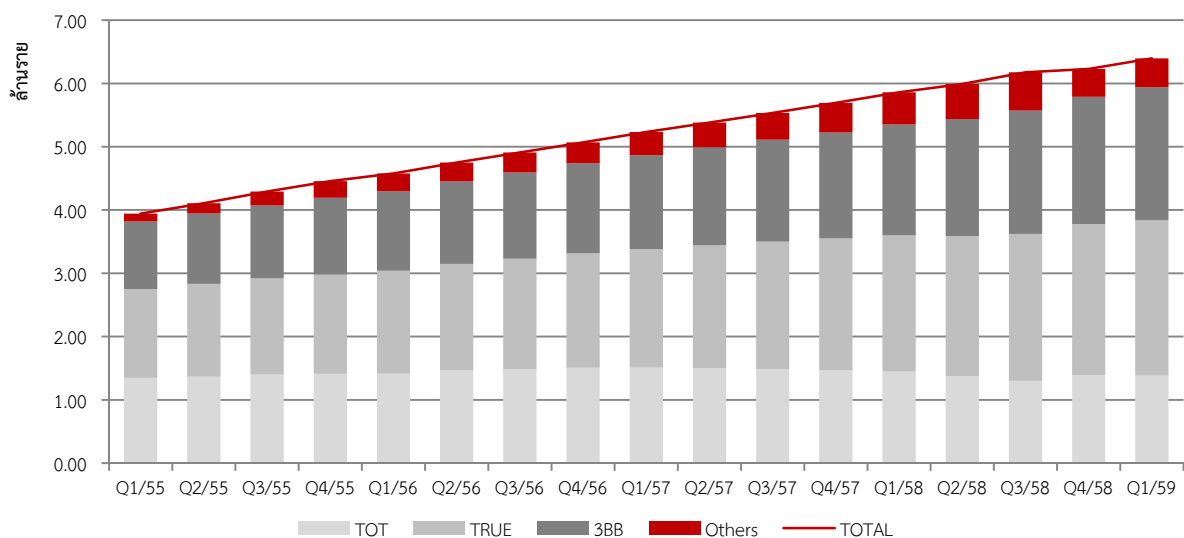
ที่มา : สำนักงานอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคม 1 สำนักงาน กสทช.

ตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ในปัจจุบันมีการให้บริการจากผู้ให้บริการหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้บริการที่มีโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ (Network หรือ Local Loop) ของตนเอง ซึ่งเป็นผู้ให้บริการในระดับค้าส่งบริการ (Wholesale) และค้าปลีกบริการ (Retail) ผู้ให้บริการรายใหญ่ประกอบไปด้วย บมจ. ทีโอที บมจ. ทู คอร์ปอเรชั่น และ บมจ. ทริปเปิลที บรอดแบนด์ รวมถึงผู้ให้บริการระดับค้าปลีกบริการรายย่อย เช่น บมจ. ซีเอส ล็อกอินโฟ ซึ่งไม่มีโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ของตนเองและต้องอาศัยการเช่าใช้โครงข่ายของผู้ให้บริการ 3 รายใหญ่นี้ดังกล่าว โดยมีค่าใช้จ่ายในการเช่าใช้โครงข่าย ทำให้ต้นทุนของผู้ให้บริการค้าปลีกบริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประจำที่ในลักษณะดังกล่าว อาจสูงกว่าต้นทุนของผู้ให้บริการที่เป็นเจ้าของโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่เป็นของตนเอง

2.2 ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 6.39 ล้านราย ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 ถึง 2.45 ล้านราย หรือร้อยละ 62 โดยเมื่อพิจารณาถึงผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ในแต่ละผู้ให้บริการ พบว่า

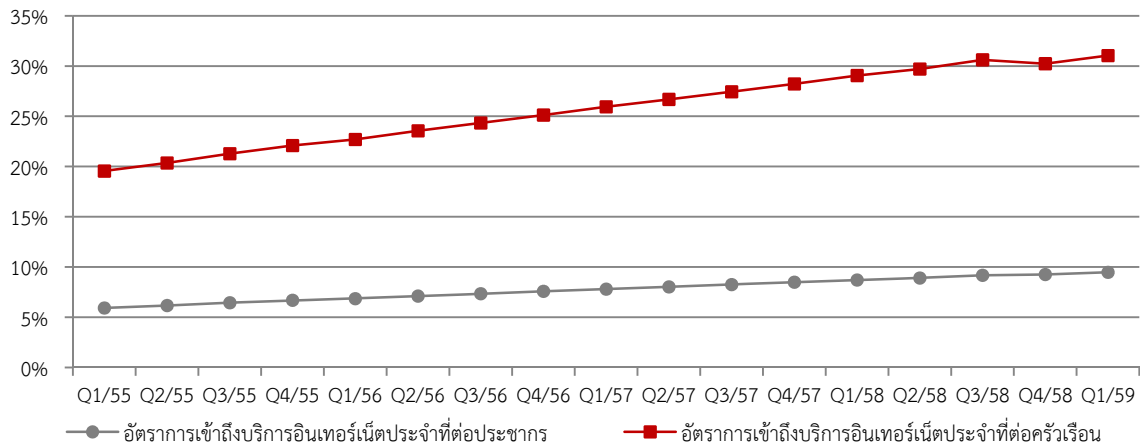
- บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TRUE) ไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีจำนวนผู้ให้บริการทั้งสิ้น 2.45 ล้านราย โดยไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มีผู้ให้บริการประมาณ 1.4 ล้านราย ซึ่งเพิ่มขึ้น 1.05 ล้านราย หรือร้อยละ 75
- บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (3BB) ไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีจำนวนผู้ให้บริการทั้งสิ้น 2.1 ล้านราย โดยไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มีผู้ให้บริการประมาณ 1.06 ล้านราย ซึ่งเพิ่มขึ้น 1.03 ล้านราย หรือร้อยละ 97
- บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) ไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีจำนวนผู้ให้บริการทั้งสิ้น 1.38 ล้านราย โดยไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มีผู้ให้บริการประมาณ 1.34 ล้านราย ซึ่งเพิ่มขึ้น 3.3 หมื่นราย หรือร้อยละ 2
- ผู้ให้บริการอื่นๆ (Others) ไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีจำนวนผู้ให้บริการทั้งสิ้น 4.55 แสนราย (รวม บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวอร์ค (AWN) มีจำนวนผู้ให้บริการ 75,000 ราย) โดยไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มีผู้ให้บริการประมาณ 1.23 แสนราย ซึ่งเพิ่มขึ้น 3.32 แสนราย หรือร้อยละ 269

รูปที่ 2-2 จำนวนผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ (ล้านเลขหมาย)

ที่มา: สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

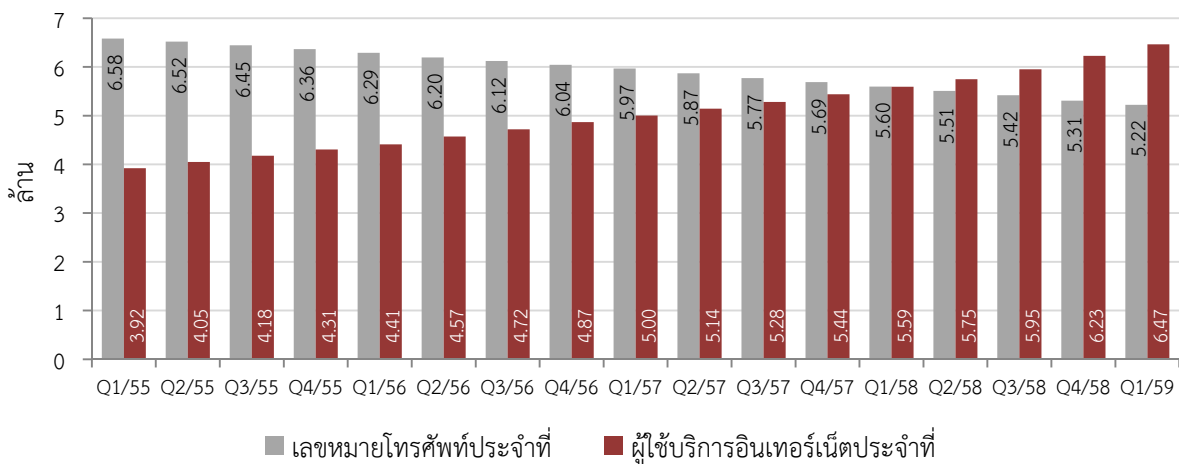
เมื่อพิจารณาอัตราการเข้าถึงของบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ทั้งต่อประชากรและต่อครัวเรือน พบว่า อัตราการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ต่อประชากร มีร้อยละ 9.48 ของประชากรทั้งหมด (กล่าวคือ หากประชากรทั้งประเทศมี 100 คน จะมีประชากรที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต ประมาณ 9 คน) และอัตราการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ต่อครัวเรือน มีร้อยละ 31.04 ของครัวเรือนทั้งหมด (กล่าวคือ หากครัวเรือนทั้งประเทศมี 100 ครัวเรือน จะมีครัวเรือนที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต ประมาณ 31 ครัวเรือน)

รูปที่ 2-3 อัตราการเข้าถึงโทรศัพท์ประจำที่ต่อประชากรและครัวเรือน

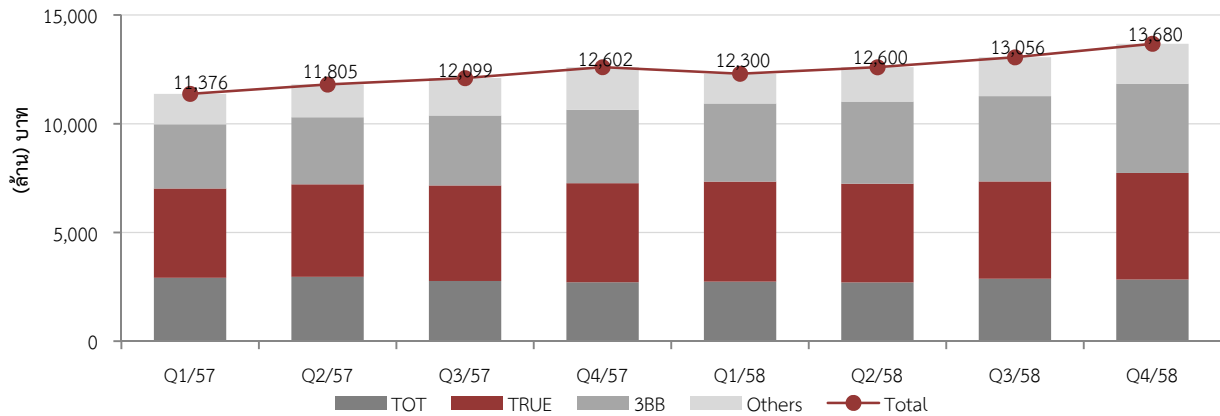
ที่มา: สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

ด้วยเทคโนโลยีในอดีตที่โทรศัพท์ประจำที่ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมต่อบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ แต่ต่อมาด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ไม่ว่าจะเป็น FTTP ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประจำที่ได้โดยไม่จำเป็นต้องติดตั้งโทรศัพท์ประจำที่ด้วย ส่งผลให้ปัจจุบันจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่มีมากกว่าจำนวนโทรศัพท์ประจำที่ โดย ณ ไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ทั้งสิ้น 5.22 ล้านเลขหมายขณะที่มีจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ 6.47 ล้านราย ซึ่งเมื่อคำนวณเป็นสัดส่วนของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ต่อโทรศัพท์ประจำที่ เท่ากับร้อยละ 1.23 กล่าวคือ โทรศัพท์ประจำที่ 1 เลขหมายจะมีผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต 1.23 ราย ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน โดยมีรายได้เท่ากับ 13,680 ล้านบาท (ไตรมาสที่ 1 ปี 2559) เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2557 ถึงร้อยละ 20

รูปที่ 2-4 จำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่และผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

ที่มา: สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

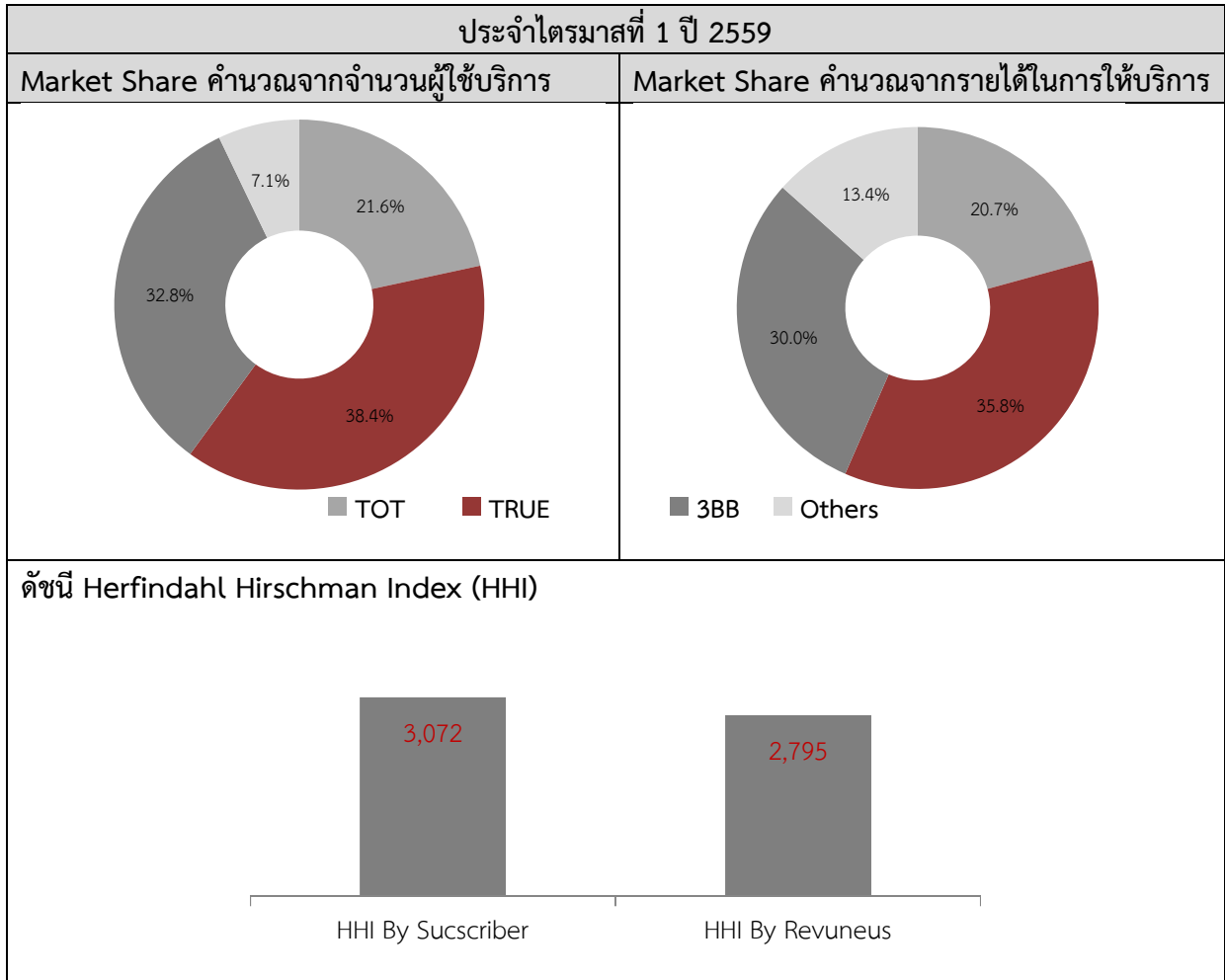
รูปที่ 2-5 รายได้ทั้งหมดจากบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่
ที่มา: สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

2.3 ส่วนแบ่งตลาดและการกระจุกตัวของตลาด (Market Concentration)

ส่วนแบ่งตลาดสามารถคำนวณได้หลากหลายวิธีด้วยกัน เช่น คำนวณจากรายได้จากการให้บริการ ความสามารถในการให้บริการ (Capacity) จำนวนผู้ใช้งาน (Subscriber) โดยการคำนวณส่วนแบ่งตลาดในครั้งนี้ จะพิจารณา 2 วิธีประกอบกัน 1) คำนวณส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนผู้ให้บริการ 2) คำนวณส่วนแบ่งตลาดจากรายได้จากการให้บริการ จะเห็นได้ว่า ส่วนแบ่งตลาดของทั้ง 2 วิธี มีผลลัพธ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญนัก กล่าวคือ TRUE เป็นผู้ให้บริการที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุด ทั้งคำนวณจากจำนวนผู้ให้บริการและรายรับจากการให้บริการ เท่ากับร้อยละ 38.4 และร้อยละ 35.8 ตามลำดับ รองลงมาคือ TOT มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับร้อยละ 32.8 และ 30 ตามลำดับ และ 3BB มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับร้อยละ 21.6 และร้อยละ 20.7 ตามลำดับ และสำหรับผู้ให้บริการรายอื่นๆ ร้อยละ 7.1 และร้อยละ 13.4 ตามลำดับ

สำหรับระดับการกระจุกตัวของตลาดนั้น ช่วยบ่งบอกสภาพการแข่งขันของตลาดนั้นๆ โดยหากตลาดที่มีลักษณะการกระจุกตัวมาก ตลาดนั้นอาจมีสภาพการแข่งขันที่ต่ำ และหากตลาดที่มีลักษณะการกระจุกตัวน้อย ตลาดนั้นอาจมีระดับการแข่งขันสูง ซึ่งดัชนีวัดระดับการกระจุกตัวนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน แต่รายงานฉบับนี้เลือกใช้ ดัชนี Herfindahl Hirschman Index (HHI) เป็นดัชนีวัดการกระจุกตัวของตลาด โดยที่ดัชนี HHI จะคำนวณมาจากผลรวมของส่วนแบ่งตลาดของตลาดนั้นๆยกกำลังสอง

ณ สิ้นไตรมาสที่ 1 ของปี 2559 ค่าดัชนี HHI ของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ที่คำนวณมาจากจำนวนผู้ให้บริการ มีค่าเท่ากับ 3,072 และค่าดัชนี HHI ที่คำนวณจากรายได้จากการให้บริการ มีค่าเท่ากับ 2,795 ซึ่งอยู่สูงกว่าเกณฑ์ 2,500 ทั้ง 2 ข้อมูลเล็กน้อย ซึ่งอาจถือว่าตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่มีระดับการกระจุกตัวที่สูง หรือมีระดับการแข่งขันในตลาดที่ไม่สูงมากนัก

รูปที่ 2-6 ส่วนแบ่งตลาดและดัชนี Herfindahl Hirschman Index ของบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ไตรมาสที่ 1 ปี 2559
ที่มา: สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

2.4 อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

การพิจารณาสภาพการแข่งขันของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยพิจารณาอำนาจในการต่อรองของผู้ซื้อ ความหลากหลายของสินค้าและบริการ การรวมตัวแนวตั้ง การขยายตัวของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ความได้เปรียบหรือความเหนือกว่าทางเทคโนโลยี และการกีดกันทางกฎหมายในการเข้าหรือออกจากตลาด ประกอบการพิจารณาอุปสรรคการเข้าสู่ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

1) อำนาจในการต่อรองของผู้ซื้อ (Countervailing Buying Power)

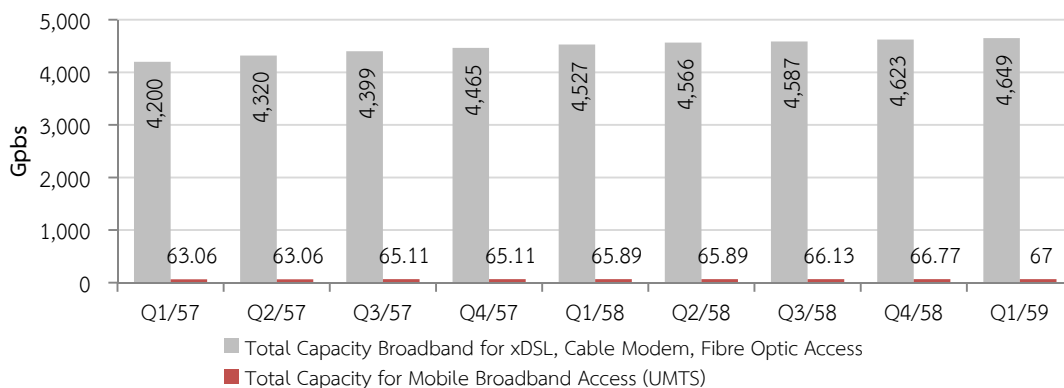
ปัจจุบันผู้ใช้บริการอาจมีทางเลือกเทคโนโลยีในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่เพิ่มสูงขึ้น เทคโนโลยีเคเบิล และ FTTH จึงไม่จำเป็นต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์ประจำที่ ทำให้ผู้ใช้บริการไม่จำเป็นต้องใช้บริการจากผู้ให้บริการ 3 รายหลักที่มีโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่เป็นของตนเองเช่นดังแต่ก่อน ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแยกตามประเภทการเชื่อมต่อดัง รูปที่ 1 ที่สะท้อนให้เห็นว่า มีการเชื่อมต่อเทคโนโลยี FTTP เท่ากับ 15.39% ซึ่งเป็นอันดับ 2 รองจากเทคโนโลยี xDSL ที่มีสัดส่วนการเชื่อมต่อ 67.72% และเมื่อพิจารณาแนวโน้มในการเชื่อมต่อจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยี FTTP มีการเชื่อมต่อเพิ่มขึ้นในทุกๆ ช่วงเวลา ขณะที่เทคโนโลยี xDSL มีแนวโน้มลดลงในทุกๆ ช่วงเวลาเช่นเดียวกัน อาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันผู้ใช้บริการ

มีอำนาจในการต่อรองผู้ให้บริการเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอำนาจการต่อรองของผู้ใช้บริการที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่อาจมีประสิทธิภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้นด้วย

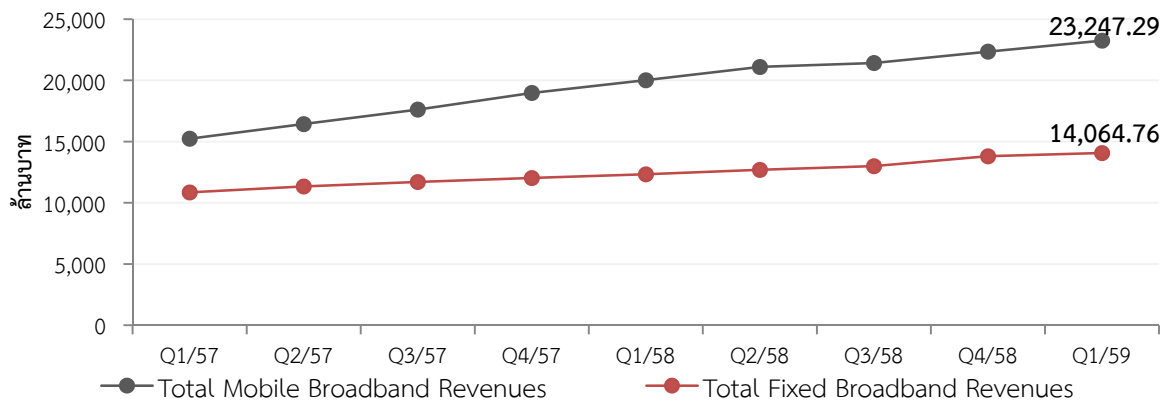
2) ความหลากหลายของสินค้าหรือบริการ (Product/Services Diversification)

ความหลากหลายของบริการช่วยให้ผู้ใช้บริการมีทางเลือกในการใช้บริการให้เหมาะสมกับพฤติกรรมความต้องการของตนเองมากขึ้น ประกอบกับความสามารถที่จะเปลี่ยนผู้ให้บริการได้ทันทีแล้วจึงส่งผลทำให้ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่มีการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพได้ ซึ่งความหลากหลายของบริการของผู้ให้บริการแต่ละรายโดยเฉพาะความสามารถในการสร้างแพ็คเกจ ระดับความเร็วในการรับส่งข้อมูลและอัตราค่าบริการที่หลากหลายระดับ รวมถึงเทคโนโลยีในการให้บริการ อีกทั้งทางเลือกในการใช้บริการโดยมีจำเป็นที่จะต้องซื้อบริการโทรศัพท์ประจำที่พ่วงจะเป็นตัวแปรสำคัญที่สะท้อนความสามารถในการแข่งขันที่เหนือกว่าคู่แข่งของผู้ให้บริการรายอื่นๆ

ด้วยลักษณะการนำเสนอรายการส่งเสริมการขายของอินเทอร์เน็ตประจำที่ที่มีลักษณะเฉพาะ คือ ไม่จำกัดปริมาณการใช้งาน ช่วยส่งเสริมและจูงใจให้ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่เพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับความสามารถในการรองรับปริมาณทราฟฟิกของอินเทอร์เน็ตประจำที่ที่มีมากกว่าอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ถึง 4,581 Gbps หรือเกือบ 70 เท่า ในทางกลับกัน รายได้ของอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่กลับมีมากกว่าอินเทอร์เน็ตประจำที่ประมาณ 9,200 ล้านบาทหรือ 1.65 เท่า อย่างไรก็ตาม รายได้จากบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่และอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้ง 2 บริการในทิศทางคู่ขนานกัน โดยเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2557 ประมาณร้อยละ 30 และร้อยละ 53 ตามลำดับ จึงอาจกล่าวได้ว่า บริการอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่เป็นบริการที่สนับสนุนบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการมีทางเลือกในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นด้วย

รูปที่ 2-7 ความสามารถในการรองรับปริมาณทราฟฟิกของบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่และอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่
ที่มา: IDC Research

รูปที่ 2-8 รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่และอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่
ที่มา: IDC Research

3) การรวมตัวในแนวตั้ง (Vertical Integration)

การรวมตัวในแนวตั้งสร้างความได้เปรียบเสียเปรียบให้กับผู้ให้บริการที่มีการรวมตัวในแนวตั้ง เนื่องจากการรวมตัวในแนวตั้งทำให้ต้นทุนในการให้บริการถูกกว่าผู้ให้บริการที่ไม่มีการรวมตัว เนื่องจากผู้ให้บริการที่มีการรวมตัวในแนวตั้งนั้น ไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าเช่าใช้โครงข่ายให้กับผู้ให้บริการในระดับค้าส่งบริการ อีกทั้งยังมีอำนาจในการปฏิเสธการให้บริการโครงข่ายในระดับค้าส่งเพื่อสกัดกั้นไม่ให้ผู้ให้บริการที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองสามารถเข้ามาแข่งขันในตลาดเดียวกันได้

ผู้ให้บริการในตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่โดยส่วนใหญ่มีลักษณะการรวมตัวในแนวตั้ง เช่น บมจ. ทีโอที บมจ. ทู อินเทอร์เน็ต และ บมจ. ทริปเปิลที บรอดแบนด์ เป็นผู้ให้บริการหลักที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ในตลาดค้าปลีกเป็นเจ้าของโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ด้วย ซึ่งให้บริการทั้งระดับค้าปลีกและค้าส่งของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ การรวมตัวในแนวตั้งของผู้ให้บริการมีผลทำให้ผู้ให้บริการรายใหญ่ 3 รายได้เปรียบการแข่งขันกับผู้ให้บริการรายอื่นๆ ในตลาดบริการค้าปลีกอินเทอร์เน็ตประจำที่ผ่านทางบริการขายพ่วงบริการโทรศัพท์ (Voice Service) เข้ากับบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ (Broadband Internet Access) โดยผู้ให้บริการระดับค้าปลีกบริการรายอื่นๆ ไม่สามารถทำได้เนื่องจากขาดแคลนปัจจัยที่เอื้อต่อการขายพ่วง อันได้แก่ โครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่และชุมสาย ผู้ให้บริการระดับค้าปลีกรายต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมาเช่าใช้โครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่และชุมสายจาก บมจ. ทู อินเทอร์เน็ต บมจ. ทีโอที หรือ บมจ. ทริปเปิลที บรอดแบนด์ อย่างน้อย 1 ราย เพื่อให้มีโครงข่ายรองรับการเชื่อมต่อสัญญาณไปยังช่องสัญญาณการแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ตภายในและระหว่างประเทศต่อไป ผู้ให้บริการที่ไม่มีโครงข่ายในระดับค้าส่งเป็นของตนเองจึงมีความจำเป็นต้องเช่าใช้โครงข่ายของผู้ให้บริการรายอื่นทำให้มีต้นทุนสูงกว่าผู้ให้บริการรายหลักในตลาดที่มีการรวมตัวในแนวตั้ง รวมไปถึงผู้ให้บริการที่ไม่มีโครงข่ายในระดับค้าส่งเป็นของตนเองยังอาจถูกปฏิเสธการเช่าใช้โครงข่ายในระดับค้าส่งได้

การรวมตัวในแนวตั้งของผู้ให้บริการรายหลักในตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้เปรียบผู้ให้บริการรายเล็กๆ เนื่องจากมีความได้เปรียบจากต้นทุนในการให้บริการต่อหน่วยที่ต่ำกว่าผู้ให้บริการที่ไม่มีการรวมตัวในแนวตั้ง รวมทั้งอาจสามารถปฏิเสธการให้เช่าใช้โครงข่ายในระดับค้าส่งกับผู้ให้บริการที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองได้หากให้บริการอยู่ในพื้นที่เดียวกัน

4) การขยายตัวของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

ตลาดที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วนั้นช่วยส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้บริการเป้าหมายขยายตัวมากขึ้น ทำให้ผู้ให้บริการต้องแข่งขันกันมากเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่ๆ สำหรับตลาดอินเทอร์เน็ตประจำที่ถือได้เป็นช่วงที่ยังขยายการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้อีก โดยปัจจุบันมีอัตรา

การเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ (ต่อประชากร) เพียงร้อยละ 9.348 และอัตราการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ต่อครัวเรือนร้อยละ 31.04 ซึ่งปัจจุบันมีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ที่ไม่มีโครงข่ายของตนเองเริ่มให้บริการมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยี FTTP ที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยโทรศัพท์ประจำที่ในการให้บริการมากขึ้น จึงทำให้ตลาดอินเทอร์เน็ตประจำที่มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อน

5) ความได้เปรียบหรือความเหนือกว่าทางเทคโนโลยี

เทคโนโลยีในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประจำที่สามารถใช้งานบนเทคโนโลยีที่หลากหลาย ยกตัวอย่างเช่น เทคโนโลยีในกลุ่ม xDSL (Digital Subscriber Line) เทคโนโลยีเคเบิล (Cable) เทคโนโลยีดาวเทียม (Satellite) และเทคโนโลยี FTTH เป็นต้น ในปัจจุบัน เทคโนโลยีที่มีการใช้งานสูงสุดยังคงเป็นเทคโนโลยีในกลุ่ม xDSL ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลความเร็วสูงบนโครงข่ายสายทองแดงหรือคู่สายโทรศัพท์ ดังนั้นผู้ใช้บริการจำเป็นต้องมีคู่สายโทรศัพท์จึงจะสามารถใช้บริการได้ เทคโนโลยีเคเบิล คือเทคโนโลยีในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประจำที่ความเร็วสูงโดยสามารถเชื่อมต่อโดยไม่ต้องผ่านระบบโทรศัพท์ประจำที่ ปัจจุบันสามารถรองรับความเร็วในการรับข้อมูลได้ถึง 100 Mbps โดยที่ความเร็วในการรับส่งข้อมูลมีความเสถียรสูงกว่าเทคโนโลยีในกลุ่ม xDSL มาก และเทคโนโลยีใหม่ที่มีการให้บริการ FTTH คือ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประจำที่ความเร็วสูงโดยใช้สายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) และไม่จำเป็นต้องผ่านระบบโทรศัพท์ประจำที่เช่นกัน โดยสามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ที่มีความเร็วเพิ่มขึ้นจากเดิมได้ถึง 100 – 400 Mbps

เมื่อพิจารณาผู้ให้บริการรายหลักในตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ พบว่า มีผู้ให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วด้วยเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ อย่างเช่น เทคโนโลยี FTTH มาให้บริการแก่ผู้ใช้บริการมากขึ้น ทั้ง TOT TRUE 3BB และ AWN ซึ่ง AWN ถือเป็นผู้ให้บริการรายใหม่แต่มีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดจากเทคโนโลยี FTTH ดังนั้น ในตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ทุกรายมีการให้บริการด้วยเทคโนโลยีที่เท่าเทียมกัน ไม่มีความได้เปรียบหรือเหนือกว่าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีถือว่าเป็นประโยชน์กับทั้งผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ เนื่องจากทำให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งผู้ให้บริการยังมีต้นทุนการให้บริการที่ถูกลง ช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้ให้บริการรายใหม่เข้าสู่ตลาดมากขึ้น และส่งเสริมการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ

6) การกีดกันทางกฎหมายในการเข้าหรือออกจากตลาด

สำหรับประเด็นเรื่องในการเข้าสู่ตลาดของผู้ให้บริการรายใหม่ในตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่นั้น มีกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องดังนี้

6.1) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 มาตรา 7 มาตรา 8 ประกอบกับประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องว่าด้วยใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบ่งใบอนุญาตออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 1 สำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองและสมควรให้มีการบริการได้โดยเสรี เช่น การให้บริการอินเทอร์เน็ตในระดับค้าปลีกบริการแก่ผู้ใช้บริการปลายทางทั่วไป

- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 2 สำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีหรือไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง เพื่อให้เข้าใช้ และ/หรือ ให้บริการโทรคมนาคมที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการจำกัดเฉพาะกลุ่มบุคคล
- ไม่มีผลกระทบโดยนัยสำคัญต่อการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม หรือ
- ไม่มีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 3 สำหรับผู้ประกอบการโทรคมนาคมที่มี
 โครงข่ายเป็นของตนเองเพื่อให้เช่าใช้ และ/หรือ ให้บริการโทรคมนาคมที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการแก่บุคคลทั่วไปจำนวนมาก หรือ
- มีผลกระทบต่อความสำคัญต่อการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม หรือ
- มีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะและผู้บริโภคเป็นพิเศษ

เมื่อผู้ประกอบการยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมพร้อมด้วยเอกสาร
 ตามที่สำนักงาน กสทช. กำหนดและตรวจสอบแล้วพบว่ามีความสอดคล้องตามที่สำนักงาน กสทช. กำหนดในการขอรับ
 ใบอนุญาตแต่ละประเภท สำนักงาน กสทช. มีหน้าที่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการดังกล่าวตามกฎหมาย ซึ่ง
 แต่ละใบอนุญาตจะมีค่าธรรมเนียมดังนี้

ประเภทใบอนุญาต	อัตราค่าธรรมเนียมค่าขอ		อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต	
	ค่าดำเนินการ ค่าขอใบอนุญาต	ค่าธรรมเนียม ต่ออายุ ใบอนุญาต	รายได้จากการประกอบ กิจการโทรคมนาคม	อัตรา % ของรายได้
ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 1	5,000 บาท	-		
ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 2			0 – 100 ล้านบาท	0.25%
- มีโครงข่าย	5,000 บาท	-	เกิน 100 – 500 ล้านบาท	0.50%
- ไม่มีโครงข่าย	10,000 บาท	-	เกิน 500 – 1,000 ล้านบาท	1%
ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 3	10,000 บาท	10,000 บาท	เกิน 1,000 ล้านบาท	1.50%

ตารางที่ 2-2 อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

ที่มา: สำนักอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม

ทั้งนี้ กสทช. มิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนใบอนุญาต โดยผู้ประกอบการสามารถขอรับ
 ใบอนุญาตให้สอดคล้องกับประเภทใบอนุญาต ซึ่งอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตยังขึ้นอยู่กับรายได้จากการประกอบการ
 จึงทำให้เชื่อได้ว่า ข้อกำหนดดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่

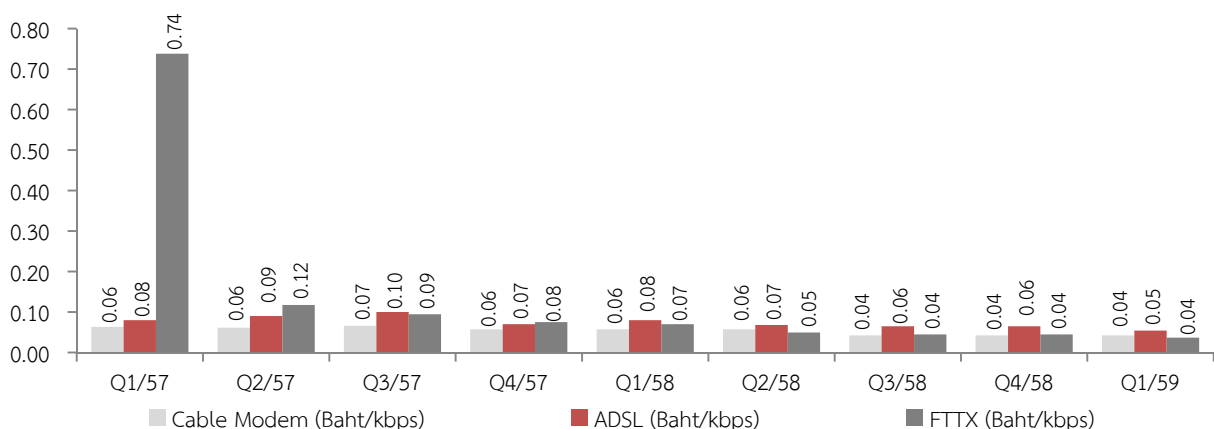
6.2) ประกาศ กสทช. เรื่อง การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2556 ข้อ 40 กำหนดให้
 ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของตน และข้อ
 42 กำหนดให้ค่าตอบแทนการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมและค่าตอบแทนการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับ
 การใช้โครงข่ายโทรคมนาคม ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างผู้รับใบอนุญาตซึ่งได้ตกลงร่วมกัน โดยค่าตอบแทน
 ดังกล่าว ต้องเป็นอัตราที่เป็นธรรม สมเหตุสมผล และไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ กสทช. อาจพิจารณากำหนดวิธีการคำนวณ
 ต้นทุนและอัตราค่าตอบแทนการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมอ้างอิงที่เหมาะสมสำหรับบางประเภทบริการใช้โครงข่าย
 โทรคมนาคมได้

จะเห็นได้ว่า อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดค่าบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่อยู่ในระดับที่ต่ำ
 ด้วยกฎระเบียบของ กสทช. ที่ส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการรายใหม่เข้าสู่ตลาดและออกกฎกติกาให้ผู้ให้บริการที่ไม่มี
 โครงข่ายเป็นของตนเองสามารถที่จะเช่าใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมได้ จึงช่วยให้ต้นทุนในการให้บริการ
 อินเทอร์เน็ตประจำที่ลดลง จึงทำให้ข้อกฎหมายมิใช่อุปสรรคหลักในการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่

3. โครงสร้างราคา อัตราค่าบริการและการจัดให้มีรายการส่งเสริมการขาย

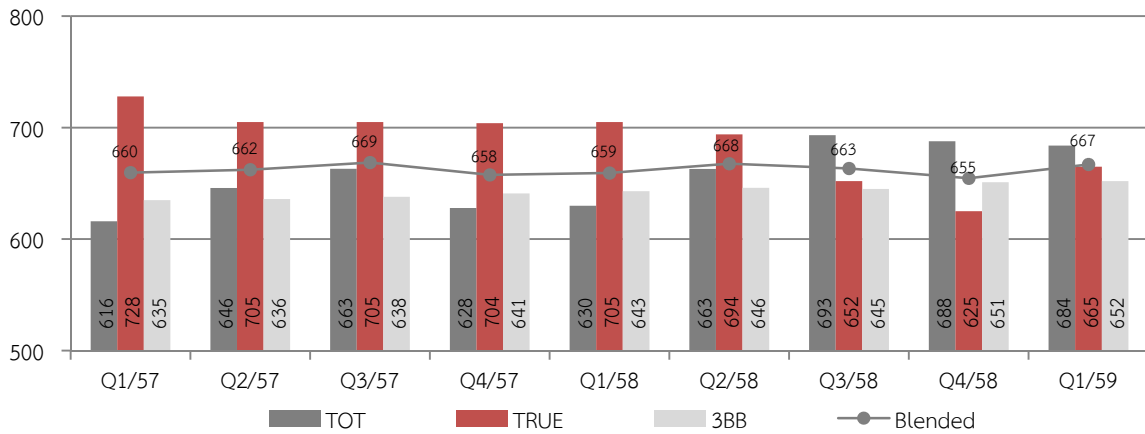
สำหรับโครงสร้าง อัตราค่าบริการและการจัดให้มีรายการส่งเสริมการขายในตลาดบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงนั้น จะเห็นได้ว่า โครงสร้างอัตราค่าบริการมีความแตกต่างกันตามความเร็วในการรับ - ส่งข้อมูล และเทคโนโลยีในการใช้งาน โดยส่วนใหญ่ยังคงเน้นการนำเสนอรายการส่งเสริมการขายในการเชื่อมต่อผ่าน DSL ซึ่งมีความเร็วในการดาวน์โหลดข้อมูลต่ำที่สุดที่ 6 Mbps และความเร็วในการดาวน์โหลดข้อมูลสูงสุดที่ 50 Mbps มีอัตราค่าบริการรายเดือนอยู่ระหว่าง 490 – 2,299 บาท นอกจากการเชื่อมต่อผ่าน DSL แล้ว ผู้ให้บริการเริ่มให้ความสำคัญและนำเสนอรายการส่งเสริมการขายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านเทคโนโลยีใยแก้วนำแสง หรือ FTTx เพื่อเป็นการนำเสนอทางเลือกใหม่ให้กับผู้ใช้บริการโดยผู้ใช้บริการไม่จำเป็นต้องใช้โทรศัพท์ประจำที่ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (เหมาะกับกลุ่มผู้ใช้บริการในหมู่บ้าน คอนโด) ขณะเดียวกันยังมีความเร็วในการรับ-ส่งข้อมูลที่สูงกว่า DSL โดยมีความเร็วในการดาวน์โหลดข้อมูลขั้นต่ำของเทคโนโลยี FTTx อยู่ที่ 15 Mbps และระดับความเร็วในการดาวน์โหลดข้อมูลสูงสุดอยู่ที่ 1,000 Mbps

เมื่อพิจารณาอัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงต่อระดับความเร็วในหน่วย Kilobit per second (Kbps) พบว่า อัตราค่าบริการเฉลี่ยต่อหน่วยลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเทคโนโลยี FTTx ซึ่งเป็นเทคโนโลยีใหม่ โดยในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีอัตราค่าบริการเฉลี่ย 0.04 บาท/kbps ซึ่งเท่ากับอัตราเฉลี่ยของการเชื่อมต่อผ่าน Cable Modem ขณะที่การเชื่อมต่อผ่าน DSL มีอัตราเท่ากับ 0.05 บาทต่อ Kbps ดังจะเห็นได้ว่าการนำเสนออัตราค่าบริการต่อหน่วยในแต่ละเทคโนโลยีนั้น มีอัตราค่าบริการต่อหน่วยไม่แตกต่างกันมากนัก ผู้ให้บริการส่วนใหญ่จะมีลักษณะการนำเสนอโดยการเพิ่มความเร็วในการรับ-ส่งข้อมูล และรักษาระดับราคาค่าบริการเหมาจ่ายรายเดือนนั้นไว้เท่าเดิม สำหรับรายรับเฉลี่ยต่อเดือนต่อคู่สายต่อผู้ใช้บริการ (ARPU) ของผู้ให้บริการทั้ง 3 รายมีรายรับค่อนข้างที่จะใกล้เคียงกัน โดยในไตรมาส 1 ของปี 2559 พบว่า รายรับเฉลี่ยรวมของผู้ประกอบการทั้ง 3 รายมีค่าเท่ากับ 667 บาทต่อเดือน โดยผู้ใช้บริการของ 3BB จะมีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดที่ 652 บาทต่อเดือน รองลงมาเป็นผู้ให้บริการของ TRUE ที่ 665 บาทต่อเดือนและผู้ให้บริการของ TOT ที่ 684 บาทตามลำดับ

รูปที่ 3-1 อัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ แบ่งตามเทคโนโลยี

ที่มา: สำนักค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม

รูปที่ 3-2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อผู้ลงทะเบียนในบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่
ที่มา: สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

ปัจจุบันผู้ให้บริการมีการแข่งขันด้านความเร็วและเทคโนโลยีโดยนำเสนอรายการส่งเสริมการขายที่หลากหลาย ทำให้ผู้ใช้บริการมีทางเลือกที่เพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นรายการส่งเสริมการขายประเภทที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพียงอย่างเดียว และรายการส่งเสริมการขายประเภท Bundle services ซึ่งรวมบริการตั้งแต่ 2 บริการไว้ในแพ็คเกจเดียว อาทิ แพ็คเกจซึ่งรวมบริการอินเทอร์เน็ตและบริการทีวีอินเทอร์เน็ต (IPTV) แพ็คเกจที่รวมบริการอินเทอร์เน็ต บริการโทรศัพท์บอกรับสมาชิกและบริการอินเทอร์เน็ตบนมือถือ นอกจากนี้ ผู้ให้บริการมีการดึงดูดการสมัครใช้บริการอินเทอร์เน็ตด้วยการนำเสนอของแถมและสิทธิพิเศษต่างๆ เช่น สิทธิการใช้งานฟรีไวไฟ สิทธิการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่าย 3G ของผู้ให้บริการได้ฟรี หรือ การแถมโทรศัพท์บ้านพร้อมค่าโทรฟรีจำนวนหนึ่ง เป็นต้น ทั้งนี้ในบางรายการส่งเสริมการขายจะนำเสนอความเร็วในการรับส่งข้อมูลเท่ากันแต่อัตราค่าบริการจะแตกต่างกันตามสิทธิพิเศษบริการเสริมอื่นๆ โดยการซื้อรายการส่งเสริมการขายในลักษณะ Bundle services จะมีราคาต่อหน่วยที่ถูกกว่ารายการส่งเสริมการขายเพียงหนึ่งบริการ ซึ่งรายการส่งเสริมการขายที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมการใช้งานของผู้ใช้บริการแต่ละรายให้มากที่สุดนั่นเอง

ตัวอย่างลักษณะรายการส่งเสริมการขาย Package Fiber3 services มี 3 บริการหลัก คือ บริการโทรศัพท์บอกรับสมาชิก บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ และบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีราคาเหมาจ่ายรายเดือนตั้งแต่ 799 บาท ถึง 2,599 บาท ซึ่งกำหนดให้สิทธิบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่คงที่ด้วยความเร็ว 30 Mbps/3Mbps แต่จะมีความแตกต่างกันในการเลือกรับสิทธิบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ได้รับสิทธิในรายการส่งเสริมการขาย 3G iSmart 199/3G iNet199/3G iTalk199, 4G iSmart 800/4G iNet 899 และบริการโทรศัพท์บอกรับสมาชิกในรายการส่งเสริมการขาย Enjoy,Happy HD,Smart HD, Sports HD, Super HD, Gold HD, Platinum HD ทั้งนี้ ผู้ให้บริการแต่ละรายยังมีบริการทดสอบความเร็วอินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ของตน เพื่อให้ผู้ใช้บริการทดสอบความเร็วของการดาวน์โหลดและอัปโหลด ว่าเป็นไปได้ตามเงื่อนไขของรายการส่งเสริมการขายที่สมัครใช้หรือไม่

TrueOnline Package Fiber 3 services

• Promotional period : 1 May 15 onwards

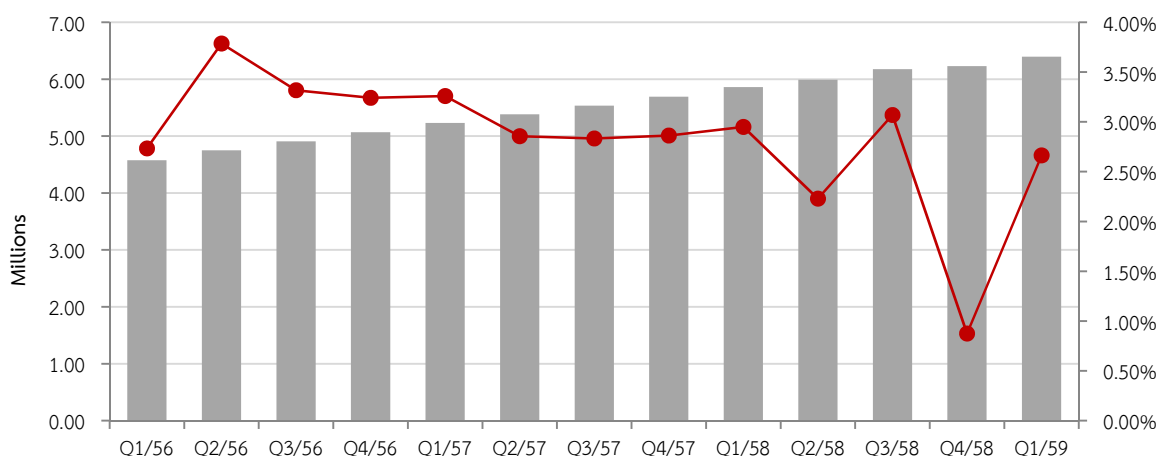
(Bt/mo)	TrueVisions	TrueOnline	TrueMove H	Fixed-line	trueVU	Remark
Sook size S						
Bt 799 Normally Bt 2,047	Enjoy HD 101 channels 3 HD					
Bt 899 Normally Bt 2,096	MARVEL HD 123 channels 3 HD					
Sook size M		30 Mbps /3Mbps for 12 months	3G iSmart 199 OR 3G iNet 199 OR 3G iTalk 199	Free Installation Free Caller ID service Special: Free Bt 50/mo for call to mobile all network 24 hrs	Get True Red Card privilege	Free loan of WiFi router and subscription fee Free Internet and Fixed-line installation
Bt 1,099 Normally Bt 2,287	SMART HD 150 channels 20 HD					
Bt 1,199 Normally Bt 2,387	SPORTS HD 131 channels 17 HD					
Sook size L						
Bt 2,099 Normally Bt 3,396	SUPER HD 167 channels 33 HD		4G iSmart 1,899 OR 4G iNet 899		Get True Black Card privilege	Free TrueVisions installation and deposit TrueVisions box
Bt 2,599 Normally Bt 4,455	GOLD HD 168 channels 39 HD					
Bt 2,599 Normally Bt 5,042	PLATINUM HD 193 channels 50 HD					

รูปที่ 3-3 ตัวอย่างรายการส่งเสริมการขาย Package Fiber 3 Services ของ True Online
ที่มา: สำนักค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม

4. การวิเคราะห์ระดับการแข่งขัน แนวโน้มของการแข่งขันในตลาด และพฤติกรรมการตั้งราคา

เมื่อพิจารณาทบทวนโครงสร้าง ส่วนแบ่งตลาด การกระจุกตัว อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดและโครงสร้างอัตราค่าบริการและการจัดให้มีรายการส่งเสริมการขายของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ในช่วง 2 –3 ปีที่ผ่านมาพบว่า

- จำนวนผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ยังคงเป็นผู้ให้บริการ 3 รายใหญ่ คือ TOT TRUE และ 3BB แต่อย่างไรก็ดี AWN เริ่มเข้ามาให้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ด้วยเทคโนโลยี Fiber เมื่อเดือนเมษายน ปี 2558 โดยเน้นกลุ่มผู้ให้บริการที่มีความต้องการใช้งานสูงด้วยเทคโนโลยีใยแก้วนำแสงและกลุ่มผู้ใช้งานนิสิต นักศึกษา ในหอพักต่างๆ
- จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ทั้งสิ้น 6.39 ล้านราย ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 ถึง 2.45 ล้านราย หรือร้อยละ 62 โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

รูปที่ 4-1 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่และอัตราการเติบโตรายไตรมาส

ที่มา: สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

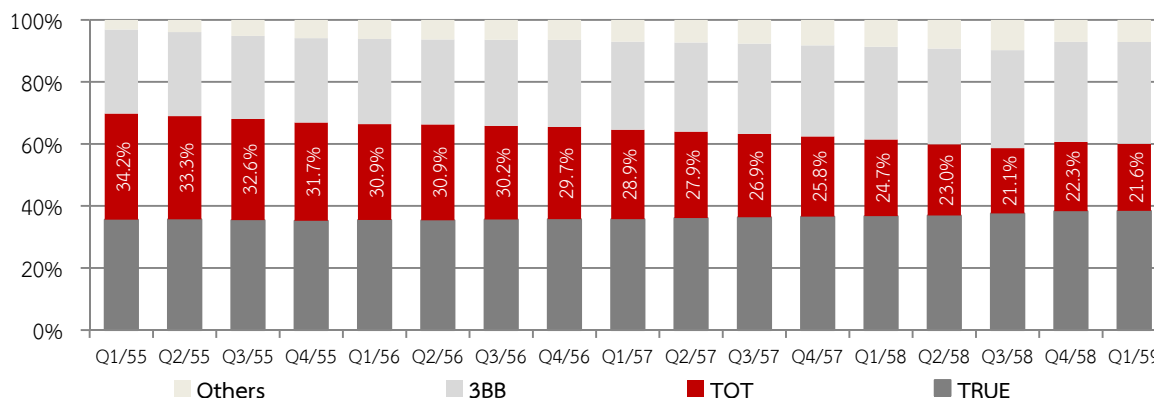
เมื่อพิจารณาสัดส่วนของจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ของ AWN ซึ่งเป็นผู้ให้บริการรายใหม่ จะเห็นได้ว่า มีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด (โดยให้สิทธิพิเศษผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเครือข่ายตนโดยให้ส่วนลดร้อยละ 10% จากค่าบริการรายเดือน และการนำเสนอรายการส่งเสริมการขายที่หลากหลาย) โดยในไตรมาสที่ 2 ปี 2558 ซึ่งเป็นไตรมาสที่เริ่มเปิดให้บริการเป็นครั้งแรกมีจำนวนผู้ใช้บริการเพียง 11,900 ราย และในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีจำนวนผู้ใช้บริการทั้งสิ้น 74,000 ราย หรือเพิ่มขึ้น 62,100 ราย หรือคิดเป็นประมาณ 6 เท่า โดยมีการดึงดูดผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเครือข่ายตนซึ่งถือเป็นสัญญาณที่ดีในการเข้าสู่ตลาดเพื่อแข่งขันกับผู้ให้บริการรายอื่น

รูปที่ 4-2 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ของ AWN

ที่มา: รายงานผลประกอบการรายไตรมาสของ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

- **แนวโน้มส่วนแบ่งตลาดของตลาดค่าบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่** โดยคำนวณจากจำนวนผู้ใช้บริการ พบว่า TOT มีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 TOT มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ ร้อยละ 21.6 ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มากถึงร้อยละ 37 ในขณะที่ส่วนแบ่งตลาดของ TRUE 3BB และผู้ให้บริการรายอื่นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยส่วนแบ่งตลาดของ TRUE ซึ่งเป็นผู้ให้บริการที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ ร้อยละ 38.40 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มากถึงร้อยละ 8 ส่วนแบ่งตลาดของ 3BB ในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ ร้อยละ 32.8 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มากถึงร้อยละ 21 และส่วนแบ่งตลาดของผู้ให้บริการรายอื่น (รวมถึง AWN) ในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ ร้อยละ 7.1 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มากถึงร้อยละ 127

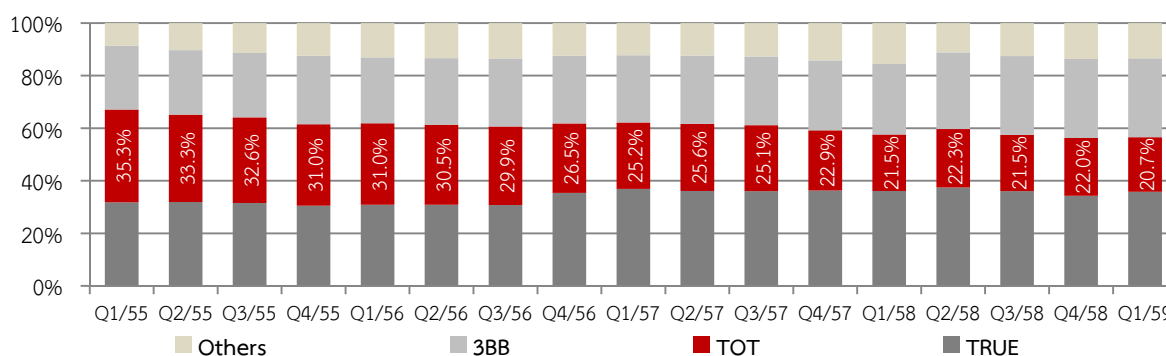
รูปที่ 4-3 ส่วนแบ่งตลาดของตลาดค่าบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ คำนวณจากจำนวนผู้ใช้บริการ

ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2555 ถึงไตรมาสที่ 1 ปี 2559

ที่มา: จากการคำนวณ

สำหรับส่วนแบ่งตลาดของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ โดยคำนวณจากรายได้จากการให้บริการ พบว่า TOT มีแนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการคำนวณจากจำนวนผู้ใช้บริการ โดยในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 TOT มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ 20.7 ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มากถึงร้อยละ 41

ในทำนองเดียวกัน ส่วนแบ่งตลาด (ซึ่งคำนวณจากจำนวนรายได้) ของ TRUE 3BB และผู้ให้บริการรายอื่นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยส่วนแบ่งตลาดของ TRUE ซึ่งเป็นผู้ให้บริการที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ ร้อยละ 35.8 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มากถึงร้อยละ 13 สำหรับส่วนแบ่งตลาดของ 3BB ในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีส่วนแบ่งตลาดเท่ากับ ร้อยละ 30 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มากถึงร้อยละ 24 และส่วนแบ่งตลาดของผู้ให้บริการรายอื่น (รวมถึง AWN) ในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 13.4 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มากถึงร้อยละ 55

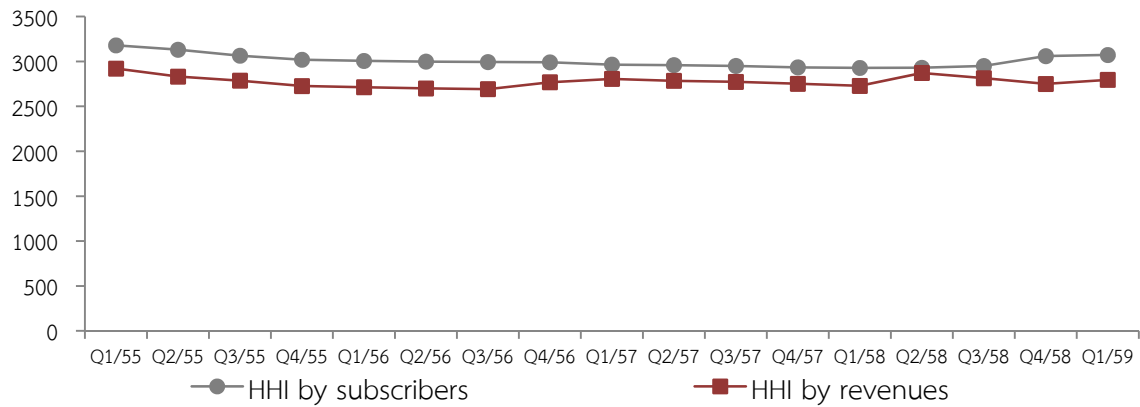

รูปที่ 4-4 ส่วนแบ่งตลาดของตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ คำนวณจากรายได้จากการให้บริการ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2555 ถึงไตรมาสที่ 1 ปี 2559

ที่มา: จากการคำนวณ

ทั้งนี้แนวโน้มของส่วนแบ่งตลาด(ทั้งจากจำนวนผู้ใช้บริการและรายได้จากการให้บริการ) ที่เปลี่ยนแปลงไป นั้นสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้บริการมีระดับการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น จากเดิมที่ TOT เป็นผู้ให้บริการที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดในไตรมาสที่ 1 ปี 2555 (คำนวณจากรายได้จากการให้บริการ) แต่เมื่อผู้ให้บริการต่างมีการแข่งขันการให้บริการที่เพิ่มสูงขึ้น มีการนำเสนอรายการส่งเสริมการขายที่หลากหลาย เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ปรับให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการใช้งานและด้วยคุณภาพในการให้บริการที่ดีขึ้น ประกอบกับมีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่เข้าสู่ตลาดจึงทำให้ในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 TOT มีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่ 3 รองจาก TRUE และ 3BB ตามลำดับ

- **ค่าดัชนี HHI** พบว่ามีค่าเท่ากับ 3,071 (คำนวณจากจำนวนผู้ใช้บริการ) และ 2,795 (คำนวณจากรายได้จากการให้บริการ) ซึ่งอยู่สูงกว่าเกณฑ์ 2500 ซึ่งถือว่าตลาดมีระดับการกระจุกตัวที่สูง อย่างไรก็ตามหากพิจารณาแนวโน้มของระดับการกระจุกตัวพบว่า ค่าดัชนีมีแนวโน้มลดลงโดยมีอัตราการลดลงทั้งคำนวณจากจำนวนผู้ใช้บริการและจากรายได้จากการให้บริการ คิดเป็นลดลงร้อยละ 3 และร้อยละ 4 ตามลำดับ

รูปที่ 4-5 ค่าดัชนี HHI ของตลาดค่าบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ คำนวณจากจำนวนผู้ใช้บริการจรายได้จากการให้บริการ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2555 ถึงไตรมาสที่ 1 ปี 2559

ที่มา: จากการคำนวณ

- **อุปสรรคการเข้าสู่ตลาดของผู้ให้บริการรายใหม่** พบว่า ผู้ใช้บริการมีอำนาจในการต่อรองกับผู้ให้บริการเพิ่มสูงขึ้น จากทางเลือกเทคโนโลยีในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่เพิ่มขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องผูกติดกับผู้ให้บริการที่ให้บริการโทรศัพท์ประจำที่อย่างเช่นแต่ก่อน และจากการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่เพื่อทดแทนอินเทอร์เน็ตประจำที่ จึงทำให้ข้อจำกัดในเขตพื้นที่การให้บริการที่แตกต่างกันตามโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ที่ให้บริการในพื้นที่นั้นๆ ลดลง และความหลากหลายในการให้บริการ ทางเลือกในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งจากบริการอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่และรายการส่งเสริมการขายที่หลากหลาย ประกอบกับความได้เปรียบทางเทคโนโลยีที่ลดลงและกฎระเบียบข้อกฎหมายที่ลดลง ค่าธรรมเนียมที่ขึ้นอยู่กับรายได้จากการให้บริการ จึงทำให้ผู้ให้บริการรายใหม่สามารถเข้ามาให้บริการได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม

- **โครงสร้างอัตราค่าบริการและการจัดให้มีรายการส่งเสริมการขายในตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่นั้น** พบว่า โครงสร้างอัตราค่าบริการมีความแตกต่างกันตามความเร็วในการรับ - ส่งข้อมูล และเทคโนโลยีในการใช้งาน โดยอัตราค่าบริการเฉลี่ยต่อ Kbps มีความใกล้เคียงกัน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเทคโนโลยี FTTx ที่ลดลงจากปี 2557 มากถึงร้อยละ 45

ลักษณะรายการส่งเสริมการขายมีความหลากหลายเพิ่มสูงขึ้น โดยมีการนำเสนอในลักษณะ Bundle services ในหลายบริการเข้าไว้ด้วยกัน ทั้งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตบนมือถือ บริการโทรศัพท์ประจำที่ และสิทธิพิเศษส่วนลดต่างๆ อนึ่ง การให้บริการที่หลากหลายด้วยอัตราค่าบริการที่ต่ำลงจะส่งผลต่อความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นและทำให้เกิดการต่อยอดทางธุรกิจของบริการหลากหลายประเภท ได้แก่ การขายของออนไลน์ เกมออนไลน์ การให้บริการดาวน์โหลดคอนเทนต์ออนไลน์โดยเฉพาะเพลงและภาพยนตร์ ธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (internet banking) การชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-Payment) รวมถึงการประชุมทางไกลผ่าน Video Conference และการให้บริการ VoIP

5. สรุป

ถึงแม้ว่า ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่มีระดับการกระจุกตัวที่สูง (จากค่าดัชนี HHI เท่ากับ 2,795 จากการคำนวณรายได้จากการให้บริการ) แต่อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดของผู้ให้บริการรายใหม่ลดลง ทั้งจากอำนาจในการต่อรองของผู้ซื้อ ข้อกำหนด ความได้เปรียบจากเทคโนโลยี ประกอบกับระดับการแข่งขันที่มีแนวโน้มสูงขึ้น บริการที่หลากหลายเหมาะสมกับพฤติกรรมการใช้งาน การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อต้นทุนในการให้บริการที่ลดลงและทางเลือกในการใช้บริการที่เพิ่มขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า “ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่เป็นตลาดที่มีระดับความมีประสิทธิภาพของการแข่งขันสูง” จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดผู้มีอำนาจเหนือตลาดในตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดผู้มีอำนาจเหนือตลาดในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2557

ภาคผนวก

รายการส่งเสริมการขายอินเทอร์เน็ตประจำที่ เทคโนโลยี ADSL ประจำไตรมาสที่ 1 ปี 2559

	TOT		3BB		TRUE		TT&T	
	ราคาต่อเดือน	รายการส่งเสริมการขาย	ราคาต่อเดือน	รายการส่งเสริมการขาย	ราคาต่อเดือน	รายการส่งเสริมการขาย	ราคาต่อเดือน	รายการส่งเสริมการขาย
6 Mbps/512 Kbps	490	Smile choice						
10 Mbps/512 Kbps	590	Smile choice			599	ทรู Hi-speed net 1 บริการ		
12Mbps/1 Mbps							590	
13 Mbps/1 Mbps	690	Smile choice			699	ทรู Hi-speed net 2 บริการ		
					799			
					999			
					1099			
					1399			
					1899			
16 Mbps/ 1 Mbps	990	Smile choice			899	ทรู Hi-speed net 1 บริการ		
					799			
					899			
					1099			
					1199			
					1499			
					1999			
				2399				
20 Mbps/2 Mbps	1290	Smile choice	590					
10/1 Mbps	599	Smile choice						
50Mbps/10Mbps			700					

* หมายเหตุ: การรวบรวมราคาและรายการส่งเสริมการขายโดยยึดความเร็วในการรับ-ส่งข้อมูลเป็นหลัก

ที่มา: สำนักอัตราค่าธรรมเนียมนิยมและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม

รายการส่งเสริมการขายอินเทอร์เน็ตประจำที่ เทคโนโลยี FTTX ประจำไตรมาสที่ 1 ปี 2559

	TOT		3BB		TRUE		AWN	
	ราคาต่อเดือน	รายการส่งเสริมการขาย	ราคาต่อเดือน	รายการส่งเสริมการขาย	ราคาต่อเดือน	รายการส่งเสริมการขาย	ราคาต่อเดือน	รายการส่งเสริมการขาย
15/1.5 Mbps					499	Cable Modem Docsis		
					599	True super speed fiber 1 บริการ/Cable Modem Docsis		
15/5 Mbps							590	FTTX home use
18/1.8 Mbps					699	True super speed fiber 2 บริการ/Cable Modem Docsis		
					799	True super speed fiber 2 บริการ		
					999	True super speed fiber 2 บริการ		
					1,099	True super speed fiber 2 บริการ		
20/2 Mbps					799	FTTX		
					1,599	True super speed fiber 2 บริการ		
					2,099	True super speed fiber 2 บริการ		
					2,499	True super speed fiber 2 บริการ		
20/7 Mbps						750	FTTX home use	
20/10 Mbps								
25/10 Mbps	700	TOT new inspire (FTTX)						
30/3 Mbps	900	TOT new inspire (FTTX)	1,200	FTTX ho	1,299	True super speed fiber 1 บริการ/Cable Modem Docsis		
			6,300		799	Package Fiber 3 บริการ		
					899	Package Fiber 3 บริการ		
					1,099	Package Fiber 3 บริการ		
					1,199	Package Fiber 3 บริการ		
					2,099	Package Fiber 3 บริการ		
					2,599	Package Fiber 3 บริการ		
					2,999	Package Fiber 3 บริการ		
30/10 Mbps							790	FTTX home use
							1,190	
35/15 Mbps								
45/20 mbps	1390	TOT new inspire (FTTX)						
50/5 Mbps	1890	TOT new inspire (FTTX)	10,490	FTTX bu	2,799	FTTX/Cable Modem Docsis		
50 Mbps/10 Mbps			2,500	FTTX home use				
50/15 Mbps					2,799	True super speed fiber 1 บริการ		
50/20 Mbps							1,590	FTTX home use
							1,990	FTTX home use
55/25 Mbps	2490	TOT new inspire (FTTX)						
100/10 Mbps					4,999	FTTX/Cable Modem Docsis		
100/20 Mbps			5,900	FTTX ho	4,999	True super speed fiber 1 บริการ		
			48,300	FTTX business use				
100/40 Mbps							3,990	FTTX home use
200/15 Mbps					9,999	True super speed fiber 1 บริการ/Cable Modem Docsis		
200/25 Mbps					9,999	FTTX		
200 Mbps/50 Mbps			9,900	FTTX home use				
200/60 Mbps							6,990	FTTX home use
500/100 Mbps							13,990	FTTX home use
1000/100 Mbps					19,999	True super speed fiber 1 บริการ		
1 Gbps/200 Mbps							19,990	FTTX home use

*หมายเหตุ: การรวบรวมราคาและรายการส่งเสริมการขายโดยยึดความเร็วในการรับ-ส่งข้อมูลเป็นหลัก

ที่มา: สำนักอัตราค่าธรรมเนียมนและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม